

Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης

Ενότητα 11 : Οργάνωση κόμματος.

Θεόδωρος Χατζηπαντελής
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Οργάνωση κόμματος

Διαστάσεις και ερωτήματα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Τυπολογία:

- i. Διάκριση και κριτήρια.
- ii. Ηγεμονία (πρώτο ερώτημα).
- iii. Πρόγραμμα (δεύτερο ερώτημα).
- iv. Οργανωτικά (τρίτο ερώτημα).

Ηγεμονία-Εξουσία

- Η θέση σε σχέση με το κίνητρο διεκδίκησης.
- Κόμματα που προσφέρουν δημόσιες πολιτικές.
- Κόμματα που προσφέρουν θέσεις και χρήματα στα μέλη και τους οπαδούς.
- Κόμματα που διεκδικούν ιδεολογικά και πολιτικά κοινωνικά συστήματα.

Πρόγραμμα-εξουσία

- Η σύγκριση του προγραμματικού με τον κυβερνητικό λόγο.
- Προγραμματικοί άξονες vs Νομοθετικής πολιτικής (πόσο συμβατοί είναι).
- Ανταποδοτικό όφελος (η γνώμη του κοινού και η αξιολόγηση του κυβερνητικού έργου).

Οργανωτικά

- Παράλληλοι μηχανισμοί.
- Το κοινοβουλευτικό κόμμα.
- Το συνδικαλιστικό κόμμα.
- Το τοπικό κόμμα.
- Κόμμα και κοινωνία.

Η ιδιότητα του μέλους

- Καθήκοντα-υποχρεώσεις.
- Δικαιώματα-συμμετοχή.

Καθήκοντα-υποχρεώσεις

- Οικονομικά.
- Συμμετοχή.
- Εκλογές.

Οικονομικά

- Συνδρομή.
- Χρηματικές ενισχύσεις.

Συμμετοχή

- Στις κομματικές συνεδριάσεις.
- Στις εκδηλώσεις του κόμματος.
- Στις συνδικαλιστικές παρατάξεις.

Εκλογές

- Συμμετοχή στην προεκλογική εκστρατεία.
- Συμμετοχή στην καμπάνια του κόμματος.
- Υποστήριξη των υποψηφίων (τι γίνεται με τις εσωτερικές συγκρούσεις;).

Δικαιώματα-συμμετοχή

- Παραγωγή πολιτικής,
- Επιλογή των υποψηφίων,
- Επιλογή των κομματικών οργάνων.

Παραγωγή πολιτικής 1

- Το δενδρόγραμμα της διαδικασίας παραγωγής πολιτικής.
- Γενική πολιτική.
- Ειδική (Θεματικά).
- Ειδική (Τοπικά).
- Το όριο των αποφασιστικών αρμοδιοτήτων: το αίτημα της αποκέντρωσης στις κομματικές αποφάσεις.

Παραγωγή πολιτικής 2

- Συγκεντρωτικό κράτος-συγκεντρωτικό κόμμα;
- Σε πιο επίπεδο συντίθεται η πολιτική;
- Κοινωνικοί δυϊσμοί, τοπικά συμφέροντα, τοπικές ιδιαιτερότητες.
- Ταξική (κάθετη)- Θεματική (οριζόντια) αντιπαράθεση.
- Τα κριτήρια των πολιτών.

Επιλογή των κομματικών οργάνων

- Η δημοκρατία στο κόμμα.
- Κριτήρια επιλογής συμβατά με τα κριτήρια του γενικού εκλογικού σώματος;
- Εσωτερικές ομαδοποιήσεις.
- Ένα μέλος – Μία ψήφος;
- Εσωτερικές πολώσεις;
- Εξωτερικές πολώσεις;

Οι υποψήφιοι

- Διαδικασίες επιλογής.
- Ανοικτές προκριματικές εκλογές.
- Διαβουλευτική δημοσκόπηση.
- Επιλογή από την ηγεσία.

Από το ένα στο άλλο

- Η σημασία των οργανωτικών αλλαγών.
- Τύποι κομμάτων:
  - Από το μαζικό κόμμα στο κόμμα εκλογικό μηχανισμό
- Κομματικά συστήματα:
  - και από το ανταγωνιστικό κομματικό σύστημα στο κομματικό σύστημα καρτέλ;

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεόδωρος Χατζηπαντελής. «Θέματα Εφαρμοσμένης Πολιτικής Ανάλυσης. Οργάνωση κόμματων». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS317/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Σωτήρογλου Μαρίνα
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

